

EBH/95/2018

Év

2018

Védett tulajdonság:

Egészségi állapot

Diszkrimináció területe

Szolgáltatás

Diszkrimináció típusa

Közvetlen hátrányos megkülönböztetés

Befejezőmód

Jogsértést megállapító döntés

A hatóság eljárását kezdeményező kérelmező évek óta végleges bélkihelyezéssel (sztómával) él, sztómaszákat kell viselnie. A bepanaszolt gyógy-, és termálfürdőben kb. 15 percet töltött el, amikor a fürdő két alkalmazottja felszólította, hogy hagyja el a medencét, mert egy vendég panaszkodott a „sztómaviselése” miatt. A kérelmező álláspontja szerint a fürdő azzal, hogy megtagadta tőle a szolgáltatás nyújtását, egészségi állapota miatt vele szemben megsértette az egyenlő bánásmód követelményét.

A hatóság eljárást indított a bepanaszolt fürdőt üzemeltető gazdasági társasággal szemben. A tényállás feltárása érdekében tárgyalást tartott és tanúként meghallgatta a kérelmező háziorvosát és a fürdő két alkalmazottját.

Az eljárás során kétséget kizáróan megállapítható volt, hogy a kérelmezőtől a fürdő az egészségi állapota, azaz a végleges bélkihelyezés (sztóma), illetve az ezzel szükségképpen együtt járó sztómaeszköz viselése miatt tagadta meg a szolgáltatás nyújtását. A hátrány és a védett tulajdonság közötti ok-okozati összefüggés megállapítását követően a hatóság megvizsgálta, hogy a kérelmezőt ért megkülönböztetésnek kimutatható-e az adott jogviszonnyal közvetlenül összefüggő, tárgyilagos mérlegelés szerinti észszerű indoka.

A szolgáltatás megtagadását a fürdő közegészségügyi-higiénés, valamint esztétikai szempontokkal indokolta. Arra hivatkozott, hogy a kérelmező által viselt sztómaeszköz a többi fürdővendég számára jól látható volt, továbbá a kérelmező pólóban, azaz utcai ruhában tartózkodott a medencében. A szolgáltatás megtagadásának okaként a fürdő egyrészt közegészségügyi-higiénés, másrészt pedig esztétikai szempontokra, vagyis arra hivatkozott, hogy

Ezt a határozatot azért töltöttük fel a TASZ oldalára, mert az Egyenlő Bánásmód Hatóság utódja, az Alapvető Jogok Biztosának Hivatalán belül működő Egyenlő Bánásmódot Felelős Főigazgatóság nem tartotta fontosnak, hogy saját weboldalt tartson fent, és 15 év jogalkalmazásának eredményét elérhetővé tegye a jogkereső közönség számára.

Mindaddig elérhető lesz az oldalunkon, amíg a jogutód ezt meg nem teszi.

a kérelmező által viselt sztómaeszköz a többi fürdővendég számára jól látható volt. Hivatkozott továbbá arra is, hogy a kérelmező pólóban, azaz utcai ruhában tartózkodott a medencében.

A fenti érvek értékelésénél a hatóság abból indult ki, hogy - például az interneten elérhető orvosi és egyéb tájékoztatások alapján - a sztómával élő emberek a napjainkban rendelkezésre álló, szagokat át nem eresztő, könnyen kezelhető, kisméretű, a bőrön jól rögzülő sztómaeszközök, illetve a megfelelő bőrápolási termékek használatával, a szükséges információk és a sztóma mindennapi kezelésében szerzett gyakorlat birtokában lényegében teljes életet élhetnek. Ezen túl, a hatóság figyelembe vette a kérelmező házi orvosának a nyilatkozatát arról, hogy a kérelmező tájékozott a sztómaviseléssel kapcsolatban és felelősségteljesen kezeli, biztonságosan használja a sztómazsákot, illetve a fürdőzéshez kifejezetten ajánlott, nagyobb biztonságot jelentő sztómadugót. Az orvos elmondta azt is, hogy a sztómazsákkal élők esetében javasolt az úszás, mint mozgásforma. Nyilatkozata megegyezett az interneten elérhető orvosi és egyéb tájékoztatásokkal, amelyek szintén kifejezetten javasolják a sztómával élő emberek számára a vízben végzett mozgást, illetve az úszást. E személyek esetében is fontos a rendszeresen végzett mozgás, és ezek a sporttevékenységek nem terhelik meg a hasi izomzatot, a hasfalat, ami a sztómával élők esetében rendkívül fontos szempont.

A fürdőnek a fertőzésveszélyre vonatkozó hivatkozásával kapcsolatban a hatóság figyelembe vette, hogy a kérelmező - nyilatkozata szerint - a fürdőzések alkalmával sztómadugót visel, továbbá a sztómazsák leírása szerint a zsákban beépített szűrő található, illetve minden csomag tartalmaz zuhanyozáshoz és úszáshoz szűrő lezárókat is. A sztómazsákkal is lehetséges tehát biztonságosan úszni, fürdeni. E tényre, továbbá a házi orvosi nyilatkozatra tekintettel (a kérelmező felelősségteljesen és biztonságosan használja a sztómaeszközeit, egyéb betegségben nem szenved), a hatóság arra a következtetésre jutott, hogy a kérelmező esetében nem állt fenn olyan - a lényegében bármely más fürdővendég esetében fennállónál nagyobb - fertőzésveszély, amellyel indokolható lenne a szolgáltatás megtagadása. Nyilvánvaló ugyanis, hogy fertőzési kockázat minden, fürdőbe belépő személy esetében fennáll, hiszen lehetséges, hogy olyan fertőző állapotban van vagy betegségben szenved (például intim fertőzés, nem gyógyult influenza), amely kívülről nem látszik és arról nincs tudomása, vagy egyszerűen annak nem tulajdonít jelentőséget vagy e tényt szándékosan figyelmen kívül hagyja. Fentiek alapján pedig a kérelmező esetében fennálló kockázat nem tekinthető a szokásosnál, vagyis a bármely más fürdővendég esetében fennállónál nagyobbak. A hatóság ezért a fürdő

Ezt a határozatot azért töltöttük fel a TASZ oldalára, mert az Egyenlő Bánásmód Hatóság utódja, az Alapvető Jogok Biztosának Hivatalán belül működő Egyenlő Bánásmódot Felelős Főigazgatóság nem tartotta fontosnak, hogy saját weboldalt tartson fent, és 15 év jogalkalmazásának eredményét elérhetővé tegye a jogkereső közönség számára.

Mindaddig elérhető lesz az oldalunkon, amíg a jogutód ezt meg nem teszi.

hivatkozását a közegészségügyi-higiénés szempontokra, azaz a kérelmező esetében fennálló fokozott fertőzésveszéllyel kapcsolatos érveit nem tartotta megalapozottnak, így a fürdő kimentése e tekintetben sikertelen volt.

A szolgáltató azzal kapcsolatos érvelésének a körében, hogy a kérelmező egészségügyi állapota miatt viselt sztómaeszköz mások által jól észrevehető, feltűnő jelenségnek minősült, *a közfürdők létesítésének és üzemeltetésének közegészségügyi feltételeiről szóló 37/1996. (X. 18.) NM rendelet (a továbbiakban: NM rendelet) 4. § (1) b) pontjára* hivatkozott, miszerint a közfürdőt nem látogathatja feltűnő vagy nagy kiterjedésű kóros elváltozással járó betegségben szenvedő személy. Ezt illetően az eljárást lezáró határozatában a hatóság utalt az Emberi Erőforrások Minisztériumának az eljárás során megkeresett egészségügyért felelős államtitkára által kiadott állásfoglalásra, mely szerint egy adott betegség következményeként visszamaradt elváltozással élő személyek esetén - amennyiben e személyek gyógyulnak tekinthetőek - az NM rendelet fenti előírása nem alkalmazható. Az állásfoglalás szerint „a sztómazsákkal élő emberek egy részénél egy korábban fennálló betegség után visszamaradt állapotról beszélhetünk, így rájuk nem alkalmazható a fenti előírás”. A kérelmező esetében a rendelkezésre álló orvosi iratok, valamint a háziorvos tanúvallomása alapján megállapítható volt, hogy egy korábban fennállt betegségből visszamaradt állapot miatt használ sztómazsákokat, illetve különböző sztómaeszközöket.

Fentiekén túl a hatóság a határozatában kifejtette, hogy az NM rendeletet *az egyenlő bánásmódról és az esélyegyenlőség előmozdításáról szóló 2003. évi CXXV. törvénnyel (a továbbiakban: Ebktv.)* összhangban kell értelmezni, figyelemmel arra, hogy a közfürdők mint szolgáltatók az egyenlő bánásmód követelményének megtartására kötelezett jogalanynak minősülnek és senkitől sem tagadhatják meg az általuk nyújtott szolgáltatást az adott személy védett tulajdonsága, így egészségi állapota miatt. Amennyiben pedig mégis sor kerülne a szolgáltatás megtagadására (az abból való kizárásra), annak a jogviszony természetével összefüggő, tárgyilagos mérlegelés szerinti észszerű indoknak kell lennie. Ez utóbbi egyúttal azt is jelenti, hogy rendkívül erős érvnek kell szólnia amellet, hogy egy adott személy a közfürdő szolgáltatását ne vehesse igénybe. A hatóság álláspontja szerint egy tenyérszerű vagy nagyobb tenyérszerű méretű, pamut trikó alatt kitüremkedő sztómaeszközt magán viselő emberi test látványa a közfürdő, illetve a társas medencék használatából való kizárás okául nem szolgálhat. A pusztán ezen esztétikai szempont alapján történő kizárás ugyanis az érintett személyek - így a kérelmező - megbélyegzésével járhat, valamint nem segíti a befogadó társadalom létrejöttét és további fejlődését. A hatóság a

Ezt a határozatot azért töltöttük fel a TASZ oldalára, mert az Egyenlő Bánásmód Hatóság utódja, az Alapvető Jogok Biztosának Hivatalán belül működő Egyenlő Bánásmódért Felelős Főigazgatóság nem tartotta fontosnak, hogy saját weboldalt tartson fent, és 15 év jogalkalmazásának eredményét elérhetővé tegye a jogkereső közönség számára.

Mindaddig elérhető lesz az oldalunkon, amíg a jogutód ezt meg nem teszi.

határozatában hangsúlyozta, hogy a kérelmező esetében egy mindösszesen tenyérnyi méretű, a hasfalon található kitüremkedés volt mások számára esetleg észrevehető. Továbbá hivatkozott a kérelmező azon nyilatkozatára, miszerint 2013 óta rendszeresen látogatja a fürdőt, a panaszolt eset megtörténtekor a „20 vagy 30-ik alkalommal” volt ott és ugyanazon eszköz és ruházat viselése mellett korábban egy alkalommal sem merült fel probléma. A hatóság álláspontja szerint ez a kérelmezői nyilatkozat legalábbis erősen megkérdőjelezi a kérelmező esetében fennálló állapotnak a mások komfortérzetét jelentősen negatív irányba befolyásoló feltűnőségét. A többi fürdővendég komfortérzetének biztosítása felmerülhet szempontként a szolgáltató részéről, a hatóság álláspontja szerint azonban ez semmiképpen sem vezethet olyan intézkedések megtételéhez, amelyek azt célozzák, hogy a többi fürdővendég egyáltalán semmilyen, az átlagostól, illetve megszokottól eltérő elváltozással ne szembesüljön, illetve azzal élő személlyel ne találkozzon a szolgáltatás igénybevétele során. A sztómával élő emberek a társadalom teljes jogú tagjaiként közöttünk élnek mindennapi életüket, így szükségszerű és - a hatóság álláspontja szerint - egyszersmind kívánatos is, hogy az ép, illetve egészséges emberekkel különböző élethelyzetekben találkozzanak és különböző hétköznapi tevékenységeket együtt végezzenek. A kérelmező, mint élete végéig sztómával élő személy kizárása a szolgáltatásból azon szempont alapján, hogy az általa használt sztómaeszközt - amely mindösszesen egy, a hasfalon található tenyérnyi méretű kitüremkedés - más fürdővendégek láthatják, a fürdő kimentésének alapjául az előzőekben kifejtettek alapján szintén nem szolgálhatott.

A fentiekkel kapcsolatban a hatóságnak értékelnie kellett a fürdő azon érvét is, miszerint a kérelmező pólóban tartózkodott a medencében. A hatóságnak ezt a fürdő kimentése körében annyiban kellett értékelnie, amennyiben a fehér pamut trikó viselése a kérelmező egészségi állapotával összefüggésben állt. A kérelmező ugyanis azért viselt pólót, hogy az általa a fürdőzés során használt sztómaeszközt takarja. A fürdő ugyanakkor arra hivatkozott, hogy a vizes, testre feszülő póló, alatta a sztómaeszközzel feltűnő jelenségnek minősült és utcai ruhában a fürdőzés egyébként sem megengedett. A hatóság ellentmondásosnak találta a fürdő érvelését amennyiben a kérelmezőtől megkívánta, hogy az általa használt sztómaeszközt takarja el, ugyanakkor kifogásolta, hogy a fürdőzés közben pólót viselt. A fürdő tanúként meghallgatott alkalmazottja által említett speciális, kimondottan a sztómával élők számára készített fürdőnadrággal kapcsolatban a hatóság rámutatott, hogy arra vonatkozóan a fürdő egyik belső szabályzata sem tartalmazott rendelkezést, továbbá hangsúlyozta, hogy a kérelmező által panaszolt esemény megtörténtekor a kérelmezőt a fürdő alkalmazottja nem tájékoztatta arról, hogy amennyiben ilyen nadrágot visel,

Ezt a határozatot azért töltöttük fel a TASZ oldalára, mert az Egyenlő Bánásmód Hatóság utódja, az Alapvető Jogok Biztosának Hivatalán belül működő Egyenlő Bánásmódi Felelős Főigazgatóság nem tartotta fontosnak, hogy saját weboldalt tartson fent, és 15 év jogalkalmazásának eredményét elérhetővé tegye a jogkereső közönség számára.

Mindaddig elérhető lesz az oldalunkon, amíg a jogutód ezt meg nem teszi.

akkor látogathatja a fürdőt. Az alkalmazott arra kérte a kérelmezőt, hogy a medencét hagyja el (ne menjen be a medencébe, legfeljebb a lábát lógathatja bele), arról azonban nem tett említést, hogy a kérelmező mely, a fürdő által elvárt szempontoknak való megfelelés (például speciális fürdőnadrág viselése) esetén vehetné igénybe az ott nyújtott szolgáltatásokat.

A hatóság tehát nem fogadta el kimentésként a fürdő által hivatkozott közegészségügyi-higiénés, illetve esztétikai jellegű érveket, a bepanaszolt fürdő kimentése tehát sikertelen volt. E körben a hatóság különös figyelemmel volt arra, hogy a panaszban szereplő napon a fürdő a kérelmezőtől teljesen és az egyéni szempontok mérlegelése nélkül tagadta meg az általa igénybe venni kívánt szolgáltatást. A hatóság álláspontja szerint a szolgáltatásból való kizárás teljes volt, ezen nem változtatott a fürdő alkalmazottjának azon felajánlása, hogy a kérelmező az alsó végtagjait belelógathatja a medencébe. Egy fürdő szolgáltatásainak az igénybevétele, az ott megélni kívánt élmény ugyanis nyilvánvalóan nem ezt jelenti. A szolgáltatás megtagadása továbbá az egyéni szempontok mérlegelése nélkül történt. A fürdő alkalmazottja ugyanis nem érdeklődött a kérelmező tényleges állapotáról és az általa használt sztómaeszköz milyensége, biztonságossága felől, ezzel kapcsolatban ismereteket nem szerzett. Ezt támasztotta alá a fürdő jogi képviselőjének azon nyilatkozata is, hogy a kérelmező házi orvosának tanúkenti meghallgatásáig a hatóság előtti eljárásban, a szolgáltatónak nem volt semmilyen információja arra nézve, hogy a kérelmező fertőzésveszély nélkül használhatja a fürdőt. A szolgáltató az adott helyzetben nem mérlegelte azt sem, hogy a kérelmező esetében hogyan alkalmazandók a fürdő által az utcai ruha viselésére vonatkozóan meghatározott szabályok, különös tekintettel arra, hogy a kérelmezőtől a sztómaeszköz eltakarását várta el. Amennyiben pedig arra a következtetésre jutott, hogy még egy kizárólag fürdőzésre használt pamut trikó is „utcai ruházat” és ezért a fürdőben még a kérelmező esetében fennálló állapot esetén sem viselhető, erről a kérelmezőt nem tájékoztatta és nem közölte vele azt sem, hogy ha a fürdő által megfelelőnek tartott speciális fürdőnadrágot viseli, akkor igénybe veheti a fürdő szolgáltatásait.

Előzőek alapján a hatóság megállapította, hogy a fürdőt üzemeltető cég a kérelmezővel szemben egészségi állapota miatt megsértette az egyenlő bánásmód követelményét azzal, hogy tőle az általa üzemeltett fürdő szolgáltatásának nyújtását teljesen és az egyéni szempontok mérlegelése nélkül megtagadta. Ezzel a kérelmezővel szemben egészségi állapota miatt közvetlen hátrányos megkülönböztetést alkalmazott. A hatóság ezért megtiltotta a jogsértő magatartás jövőbeni tanúsítását, továbbá elrendelte a jogerős és végrehajtható - a fürdő adatainak kivételével anonimizált - határozatának nyilvános jogalkalmazásának eredményét elérhetővé tegye a jogkereső közönség számára. Mindaddig elérhető lesz az oldalunkon, amíg a jogutód ezt meg nem teszi.

közzétételét 30 napra, a fürdő, illetve a hatóság internetes oldalán. Végül a bepanaszolt szolgáltatóval szemben 300.000,- Ft bírságot szabott ki.

A jogkövetkezmények megállapítása során a hatóság különösen arra volt tekintettel, hogy a kérelmezőtől a panaszban szereplő napon a fürdő teljesen és az egyéni szempontok mérlegelése nélkül tagadta meg a szolgáltatás nyújtását. A speciális és a generális prevenció okán a hatóság elengedhetetlenül szükségesnek tartotta, hogy megtiltsa a jogsértő magatartás jövőbeni tanúsítását (Ebktv. 17/A. § (1) bekezdés b) pont). E körben a hatóság a fürdő számára a jövőre vonatkozóan hangsúlyozta az empatikus hozzáállás és az egyéni esetek, illetve élethelyzetek mérlegelésének a fontosságát. Előzőeken túl, szintén a jövőbeni hasonló esetek megakadályozása érdekében, a hatóság a jogerős határozatának 30 napra történő közzétételét rendelte el a bepanaszolt szolgáltató és a hatóság honlapján (Ebktv. 17/A. § (1) bekezdés c) pont). Ez utóbbit a hatóság különösen fontosnak tartotta a befogadó társadalom erősítése okán is, így különösen azért, hogy ezáltal is felhívja a figyelmet a sztómával élő személyek helyzetére, így arra, hogy ebben az állapotban az orvosi, illetve a sztómás nővér által adott utasítások betartása mellett, a sztómaeszközök megfelelő kezelésével és a higiénés szempontok betartásával teljes élet élhető, amit nem ronthatnak le az ezen állapottal kapcsolatos előítéletek. A bírság kiszabását (Ebktv. 17/A. § (1) bekezdés d) pont) a hatóság a jogsértés súlyára tekintettel, valamint azért tartotta indokoltnak, mert az ügyben tartott tárgyalást követően a fürdő – bár a hatóságot a szolgáltató jogi képviselője ennek az ellenkezőjéről tájékoztatta – végül semmilyen módon sem törekedett a kérelmezővel való megegyezésre, így a kérelmezőt és a más, sztómával élő személyeket is érintő probléma megoldására.

A fürdőt üzemeltető szolgáltató a hatóság döntésének a felülvizsgálatát kérte a Fővárosi Törvényszéktől, az erre irányuló keresetet a Törvényszék elutasította.

Ezt a határozatot azért töltöttük fel a TASZ oldalára, mert az Egyenlő Bánásmód Hatóság utódja, az Alapvető Jogok Biztosának Hivatalán belül működő Egyenlő Bánásmóddért Felelős Főigazgatóság nem tartotta fontosnak, hogy saját weboldalt tartson fent, és 15 év jogalkalmazásának eredményét elérhetővé tegye a jogkereső közönség számára.

Mindaddig elérhető lesz az oldalunkon, amíg a jogutód ezt meg nem teszi.